

RTU studiju kurss "Sociālās problēmas"

0R000 Rēzeknes akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	RA0568
Nosaukums	Sociālās problēmas
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Tamāra Pigozne - Doktors, Docents
Mācītspēks	Madara Lapsa - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa ietvaros tiek analizētas dažādas sociālās problēmas un tādi ar tām saistīti koncepti kā sociālo vērtību sistēma, klientu sociālās vajadzības, dzīves kvalitāte, sociālā labklājība, krīze, sociālā inovācija, sociālā uzņēmējdarbība, kā arī identificēti sociālo problēmu cēloņi un sociālā rehabilitētāja resursi sociālo problēmu mazināšanai, prognozētas īstermiņa un ilgtermiņa sekas, piedāvāti risinājumi to mazināšanā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Papildināt un praktiski izmantot teorētiskās zināšanas par sociālajām problēmām un to risināšanas iespējām, attīstīt prasmes un pilnveidot kompetences izmantot tās sociālā rehabilitētāja darba praksē. Studiju kursa uzdevumi: •Veicināt zināšanu apguvi un padziļināt izpratni par sociālajām problēmām, to izpēti un mazināšanas iespējām sociālās rehabilitācijas kontekstā; •Pilnveidot studentu prasmi veikt sociālo problēmu izpēti un piedāvāt risinājumus sociālo problēmu mazināšanā/novēršanā sociālās rehabilitācijas kontekstā; •Attīstīt kompetenci iesaistīties sociālo problēmu identificēšanā, analizē un risināšanā individuālā līmenī un sociālā darba mikro, mezo un makropraksē; reflektēt, analizēt un kritiski vērtēt teorijas un prakses mijiedarbību.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Kursā plānoti 5 patstāvīgie darbi, to temati tiek nosaukti satura plānojumā. Pirms patstāvīgā darba veikšanas studenti tiek iepazīstināti ar patstāvīgā darba mērķiem, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, kā arī vērtēšanas kritērijiem. Patstāvīgo darbu organizāciju nosaka studentu skaits (individuāli, pāros vai grupās), kā arī to saturs. Patstāvīgā darba uzdevums ir rakstiski noformēta, sagatavota iesniegšanai un mutiska prezentācija par izvēlēto vai norādīto tēmu/jautājumu.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1.Best, J. (2021). Social problems. W.W. Norton & Company. 2.Lāce, T. (2012). Sociālā atstumtība Latvijā. Rīga, Zinātne. 3.Oganisjana, K. (2024). Sociālā inovācija: izaicinājumi un risinājumi Latvijā. Rīga, RTU. 4.Sabiedrības novecošana, sociālā aizsardzība, nevienlīdzība un darba tirgus riski. (2012). Rīga, LU FSI. Papildu/Additional: 1.Darbības programma Latvijai 2021.–2027.gadam. (2020). Pieejams: https://www.zemeunvalsts.lv/documents/view/6e0721b2c6977135b916ef286bcb49ec/Eiropas%20Savien%C4%ABas%20strukt%C5%ABrfondu%20un%20Koh%C4%93zijas%20fonda%202021.%E2%80%932027.gada%20pl%C4%81no%C5%A1anas%20perioda%20darb%C4%ABas%20programmas%20projekts.pdf 2.Kaprāns, M., Mieriņa, I., & Saulītis, A. (2021). Starpkultūru stereotipi un aizspriedumi Latvijā. Rīga, LU FSI. 3.Latvijas nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam. (2020). Pieejams: https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/NAP2027_apstiprin%C4%81ts%20Saeim%C4%81.pdf 4.Matulis, H. (2018). Vidusšķiras problēmas. Rīga, Mansards. 5.Moors, M. (2019) Latvijas sociālās drošības sistēmas ieceres un veidošanās gadsimtu mijā. Sociālais darbs Latvijā, 1, 6- 26. 6.Ločmele, V., & Mihejenko, J. (2017). Pusaudžu sociālā atstumtība kā mūsdienu problēma. Rīga, AISMA. 7. Rasnača, L. (2015). Mūsdienīgs sociālo problēmu risinājums. Sociālā politika un sociālais darbs, 42-43, Rīga, RSU.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Zināšanas par sociālo psiholoģiju un sociālo pētījumu metodēm.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1.temats Sociālās problēmas sabiedrībā, to identificēšana un izpēte. 1. lekcija Sociālo problēmu būtība, struktūra, raksturojums, paradoksi, izaicinājumi.	2	0	1	0

2.lekcija Sociālo problēmu klasifikācijas kritēriji sociālā darba un rehabilitācijas mikropraksē un makropraksē.	2	0	1	0
3.lekcija Sociālo vērtību sistēma, to veidošanās process. Sociālās vajadzības.	2	0	1	0
4.lekcija Dzīves kvalitāte, tās statiskā un dinamiskā izpratne.	2	0	1	0
5.lekcija Dzīves kvalitātes kritēriji un rādītāji. Dzīves kvalitātes novērtēšana.	2	0	1	0
1. patstāvīgais darbs: gatavošanās semināram "Izvēlētās mērķgrupas dzīves kvalitāte".	0	8	0	9
Seminārs: pētījuma par izvēlētās mērķgrupas dzīves kvalitāti prezentācija un diskusija.	2	0	1	0
6.lekcija Krīzes un to izpausmes. Krīze kā iespēja.	2	0	1	0
2.temats Normatīvā bāze sociālo problēmu risināšanā.	2	0	1	0
7.lekcija Ar sociālo problēmu risināšanu saistītie LR likumi, iekšējie un ārējie normatīvie akti.				
3.temats Sociālo problēmu mazināšanas / novēršanas iespējas.	2	0	1	0
8.lekcija Mārginālo grupu sociālās problēmas un to risinājumi.				
9.lekcija Nevalstisko organizāciju un nodibinājumu resursi sociālo problēmu mazināšanā un klientu dzīves kvalitātes uzlabošanā.	2	0	1	0
2.patstāvīgais darbs: nevalstisko organizāciju un nodibinājumu resursi sociālo problēmu mazināšanā un klientu dzīves kvalitātes uzlabošanā labās prakses piemēru identificēšana.	0	8	0	9
Seminārs "Nevalstisko organizāciju un nodibinājumu resursi sociālo problēmu mazināšanā un klientu dzīves kvalitātes uzlabošanā labās prakses piemēru prezentācija".	2	0	1	0
10.lekcija Sociālās inovācijas, sociālā uzņēmējdarbība, universālais dizains kā resursi sociālo problēmu mazināšanai.	2	0	1	0
3. patstāvīgais darbs: sociālo inovāciju, sociālās uzņēmējdarbības un universālā dizaina labās prakses piemēri.	0	8	0	9
Seminārs "Sociālo inovāciju, sociālās uzņēmējdarbības un universālā dizaina labās prakses piemēru prezentācija".	2	0	1	0
4. temats Sociālo problēmu pētniecība.	2	0	1	0
11. lekcija Jaunākie pētījumi par sociālajām problēmām, to cēloņiem, sekām, iespējamajiem risinājumiem un mazināšanas iespējām.				
4. patstāvīgais darbs: izvēlētā pētījuma par sociālajām problēmām prezentācijas sagatavošana.	0	8	0	9
Seminārs "Izvēlētā pētījuma par sociālajām problēmām prezentācija".	4	0	2	0
5. patstāvīgais darbs: gatavošanās eksāmenam - sociālās problēmas izpēte un risinājumu piedāvājums tās novēršanā.	0	20	0	32
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS: 1. Identificē dažādas sociālās problēmas; 2. Raksturo sociālās problēmas; 3. Izprot sociālo problēmu sasaisti ar sociālā darba praksi.	Individuālā, pāru vai grupu darbā sagatavota prezentācija. Kritēriji: temata aktualitāte un problēmas risinājums; struktūra; saturs; valoda; fakti, argumenti; labās prakses piemēri, stiprās un vājās puses, to analīze; secinājumi; noformējums; prezentācijas prasmes. Tajā bez aktualizēta un argumentēta jautājuma izklāsta jāiekļauj: 1) izvēsta, nozares kategorijās un terminoloģijā, kā arī studējošā pašpiedzē balstīta refleksija par izvēlēto tēmu/jautājumu; 2) 1-3 jautājums diskusijai ar grupas biedriem un atbildes uz grupas biedru jautājumiem.
PRASMES: 1. Klasificē sociālās problēmas; 2. Prot analizēt dažādas sociālās problēmas; 3. Izvēlas un pielieto atbilstošus sociālā darba un rehabilitācijas resursus sociālo problēmu identificēšanā, analīzē un risināšanā.	Individuālā, pāru vai grupu darbā sagatavota prezentācija. Kritēriji: temata aktualitāte un problēmas risinājums; struktūra; saturs; valoda; fakti, argumenti; labās prakses piemēri, stiprās un vājās puses, to analīze; secinājumi; noformējums; prezentācijas prasmes. Tajā bez aktualizēta un argumentēta jautājuma izklāsta jāiekļauj: 1) izvēsta, nozares kategorijās un terminoloģijā, kā arī studējošā pašpiedzē balstīta refleksija par izvēlēto tēmu/jautājumu; 2) 1-3 jautājums diskusijai ar grupas biedriem un atbildes uz grupas biedru jautājumiem.

KOMPETENCE: 1. Pieņem lēmumus un pamato sociālo problēmu risinājuma izvēli, argumentējot to ar zinātniskiem un praktiskiem apsvērumiem; 2. Reflektē, vērtē un analizē savu un kolēģu sniegumu; 3. Demonstrē sociālo problēmu risināšanas iespējas dažādām klientu grupām.	Individuālā, pāru vai grupu darbā sagatavota prezentācija. Kritēriji: temata aktualitāte un problēmas risinājums; struktūra; saturs; valoda; fakti, argumenti; labās prakses piemēri, stiprās un vājās puses, to analīze; secinājumi; noformējums; prezentācijas prasmes. Tajā bez aktualizēta un argumentēta jautājuma izklāsta jāiekļauj: 1) izvēsta, nozares kategorijās un terminoloģijā, kā arī studējošā pašpieredzē balstīta refleksija par izvēlēto tēmu/jautājumu; 2) 1-3 jautājums diskusijai ar grupas biedriem un atbildes uz grupas biedru jautājumiem.
---	--

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā	10
2. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā	10
3. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā	10
4. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā	10
5. patstāvīgais darbs un prezentācija eksāmenā	0
Eksāmens – projekta prezentācija	60
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	22.0	10.0	0.0		*	